

Dzecno do mie mówi¹

TÓMK FÓPKA

W głowulce, ūszkach, ōczkach wszĕtulkò jaczĕszk-taczĕszk malĕtinczĕ. Drobnechnĕ. Dzeckóm. Dzeuszckóm. Dzeulckóm namieńkónĕ. Padaszkù dadaszku. Sniegùlk. W drzewiãtkach drzĕmùlkò wiaterk. Na wietewkach dĕrgòtkajã ptòszczy z ōdmiarzłima rzĕckama. Teck to gòdniczk – taczĕ rzeczcy sã zdòrzajkajã. To nick, że ni mkóm kòl autoika òpònków na zĕmùlkówĕ miĕńkónĕ. Ze mùcka z barónkã jeszczkù na pòlĕcce w szafce sã wĕlegiwùlkò. Ze szaluszk zatackóny dzesk w nòrcĕczkù nòcemniĕszim a rãkawiczy z jednĕchnym pòlckã ni mózkajã sã nalòzkcac. Zaròzkù gwĕsnulkò pùdkóm pòsznĕkrówckac w jaczimsk szurczkù. Mòzkù pòtkùlkóm jakãms zapòzdzaikaia mĕszkã, co z pòlka zabòczka przed bielĕchnym piszkã zwiornãkac abkò jĕzka z nòostatniĕszim jabłuszka, co spadniuszało ze starĕchny jabłònczi kòlk sãsadka. Tĕzkò mòzkù bëckac taczku, że spùrgùlknã sã a szklòneczkã sobkù stĕlczulkóm a bez tidzĕnk bãdkóm krzĕwùlkò chòdzkòl. A ludkòwie bãdzuszkajã mĕszliwkac, że mòzkù napitkóny za mòculkò chłopùlk abkò coszkù... Wĕcygnulkóm sònczi a z gòrczi pòzĕjdziwùlkóm sobkù. Pòzniĕszkù na miĕszkù. Pò szitkù. Niechzkù lenkù napadkò sniĕzku skòpikã – ùlĕmkómĕ z dzecùszkama bùwronka. Dostónkò mioteleczkã w mòlĕczczy rãczków, gròpùszulk na główkã, marchiewkã tamùlk, dze nosk je, a wãgliszkwòwĕ ōczka. Kùlindzk sobkù zròbkmĕ. Kòniczcy dwa, jednĕdzkò fòkska a drĕdzcĕgò sywùlka do wasãzkù zaprzĕzulkómĕ. Sònczi przĕrzeszkómĕ. Kùczerk batuzkã strĕlkò i... pònĕkùlkómĕ. Prostĕchno bez lask, dròzka, co lenkò z ni letĕchno kòlowãzcy sã widzkcac. Zapadkóny calĕchny swiatk. Gwĕsnkò Pònk Bòzk jakãmsk pierzĕnkã frĕszulkò i temkù taczĕcĕ biòlĕchnĕ szwatołczy tuńckajã pò niebkù. Stańkómĕ z kùlindzkã a wòrztczy sobkù ùpieczkómĕ na ògniulczkù. Wĕpijkómĕ coszkù na rozgrzĕwkaniĕ i rĕgnijkómĕ dalkù, dodomkù. Włãczkómĕ zdrĕlniczcy, dze prawkac mdã ò tim, że przĕszłka zĕmka i ni mka kòmùlkù dròzkwòw

Stańkómĕ z kùlindzkã a wòrztczy sobkù ùpieczkómĕ na ògniulczkù. Wĕpijkómĕ coszkù na rozgrzĕwkaniĕ i rĕgnijkómĕ dalkù, dodomkù. Włãczkómĕ zdrĕlniczcy, dze prawkac mdã ò tim, że przĕszłka zĕmka i ni mka kòmùlkù dròzkwòw

zaskòczkóny sã? Wnetkã swiatĕchny Mikòlòjk mdzùszkò fejrowkóny. Cĕzĕchnĕ, czerwiònczkówĕ stwòrczi z bròdkama bãdùlkã sã spùszciwkac z balkónków a dzeculczy mdã zdòjkac z bòtkama za bómùszkama a jinyma szmaczkama. Timczaskã kaszĕbszczĕchny gwizdòrk smùtĕchno łĕzkã ōcĕrknie a ze swòjkã larwkã a bòrdkã zaklepkò na chĕczkwòwĕ

dwiĕrczi. Pierwszkò gwizdeczka zaswiĕckò. Gòdowĕ drzewkò zazybkò sã z kùzelkama, co w nich sã przezdrzylkò familijka przĕ stoliszku sedzãkò. A do zjòdkaniò grzibczy, ribczy, brzòdkówò zupka, klòseczcy z maczkã, slĕdzĕczy w smiòtance, barszczĕk z ūszkama, nudelczy a karpczy ròznechnĕ. Pastereczka, na chtĕrnuszcy lùdeczkówĕ zanòckajã kòlãdci. Pòd chòrkã schòwkajã sã ti, co wieczerkã zaprawkelĕ sznapskã. A terò na trzĕ gòszcy jadkajã z gloriijkama.

Kszadzulk złòzkwò zĕczbzy na swiatka. Rozjachùlkajã sã pò rodzynekach w pierszĕchnĕ i drĕgùchnĕ swiatkò. Wròckajã i mdã mĕslkac ju ò Nowùchnym Roczkù. Pò tim zaklepkajã do dwiĕrczków TrójKròlkówĕ zez szopùlkama, mòzĕ jaczĕ gwizdżkwòwĕ przĕindzkajã. Krómùszcy wżãtulk stolemkwòwĕ zanòtĕrĕjkajã a dzòtczy na kròtĕchno do szkòlk zazdrzijkajã, cobĕ zaròzkù nazòtk na ferijczy do domków warcknã. Przĕindkajã Jasterczy z jòjkama a kaninkama. Pòzni sã przĕjãcka pòdłuzk „wezkòj na bòrdzk a nawĕstawkòj fùlk”. I latkò, co z białeck ruchenka zdjimmijkò chwatkò. Co sã naòpòlkajã, napławkajã w ceplĕchnĕch wòdkach... Jesĕnka przĕczurpkò niespòdzajenkò ze swima deszczkama, rozczapkónyma dròzkwama, stedzenkama. Z grzibkama i grzĕbniczkwama. Z wszelejaczczima chĕrkama, sznĕpkama a rzĕpkama. Wnetulkò jagwańtk przĕturzkò. Mdzemkamĕ sã ceszkelĕ na mòlinczĕgò Jezĕska z Marijkã i Jòzefkã. Ò bidłãtkach nie wspòminkóm. I zòsk spadulknie sniĕzk...

Ten felietòn chcòbĕm zadedikòwac wszĕtczima tima, co mówią do mie jak do dzecka. W całoscĕ tima, co za tómbakã a barã stojã.